

4 APRIL 2014. –
**Wet tot regeling van de geestelijke
gezondheidszorgberoepen**
**en tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november
1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen**

BS 20/05/2014

Art. 1 t.e.m. 33 omvatten de wijzigingen van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen

HOOFDSTUK 3. - Psychotherapie

Afdeling 1. - Uitoefening van de psychotherapie

Art. 34.

Alleen de houder van een daartoe uitgereikte machtiging mag de psychotherapie uitoefenen en de titel van psychotherapeut voeren.

In afwijking van het eerste lid mag de psychotherapeut in opleiding die voldoet aan de bij deze wet vastgestelde voorwaarden de psychotherapie uitoefenen zonder evenwel er de titel van te mogen voeren.

Art. 35.

§ 1. Onder de uitoefening van de psychotherapie wordt verstaan het gebruikelijk verrichten van autonome handelingen die tot doel hebben of worden voorgesteld tot doel te hebben, de moeilijkheden, conflicten of psychische stoornissen van een individu weg te nemen of te verlichten, het verrichten van psychotherapeutische ingrepen op basis van een psychotherapeutisch referentiekader, ten aanzien van dat individu of van een groep individuen, als een volwaardig systeem beschouwd, waarvan dat individu deel uitmaakt.

§ 2. De Koning kan, na advies van de Federale Raad voor de psychotherapie, de in § 1 bedoelde verrichtingen omschrijven en de voorwaarden voor de uitoefening ervan vastleggen.

§ 3. Als psychotherapeutische referentiekaders waarin alle door een gemachtigde psychotherapeut verrichte psychotherapeutische handelingen moeten passen worden erkend :

- 1° de psychoanalytische en psychodynamische georiënteerde psychotherapie;
- 2° de gedrags- en cognitieve georiënteerde psychotherapie;
- 3° de systeem- en familiaal georiënteerde psychotherapie ;
- 4° de experiëntiële, persoonsgerichte en humanistisch georiënteerde psychotherapie.

§ 4. De Koning kan, na advies van de Federale Raad voor de psychotherapie, andere psychotherapeutische oriëntaties omschrijven en de in § 3 vastgelegde lijst aanvullen.

Art. 36.

§ 1. De Koning legt, na advies van de Federale Raad voor de psychotherapie, de voorwaarden vast voor het verkrijgen, behouden en intrekken van de in artikel 34 bedoelde machtiging tot de psychotherapie.

§ 2. Onder die voorwaarden legt de Koning met name vast :

- 1° de leerstof die moet zijn verwerkt;
- 2° de stages die men moet hebben gevolgd;
- 3° de voortgezette opleiding;
- 4° de praktijk.

Art. 37.

De machtiging tot de psychotherapie wordt verleend en ingetrokken na advies van de Federale Raad voor de psychotherapie.

De Koning legt de procedure vast voor het verkrijgen, behouden en intrekken van de in artikel 34 bedoelde machtiging tot de psychotherapie.

Art. 38.

§ 1. De machtiging tot de psychotherapie kan enkel worden verleend aan een beoefenaar die cumulatief aan de volgende voorwaarden voldoet :

- 1° minstens houder zijn van een diploma van de eerste cyclus van het hoger onderwijs in het domein van de gezondheidszorgberoepen, de psychologie, de pedagogische wetenschappen of de sociale wetenschappen, behaald ter afsluiting van een opleiding die [...] minstens drie jaar studie of 180 ECTS-studiepunten telt;
- 2° in de basisbegrippen van de psychologie zijn opgeleid bij een universitaire instelling of een hogeschool;
- 3° een specifieke opleiding in de psychotherapie hebben gevolgd die ten minste 70 over vier jaar opleiding gespreide ECTS-studiepunten telt.

§ 2. De in § 1, 2°, bedoelde basisbegrippen van de psychologie omvatten, met name, de volgende vakken :

- a) algemene psychologie;
- b) psychopathologie en psychiatrie;
- c) psychofarmacologie;
- d) psychodiagnostiek;
- e) netwerken met gezondheidszorgbeoefenaars;
- f) inleiding tot de psychotherapeutische oriëntaties.

Deze basisbegrippen worden door de Koning gepreciseerd na advies van de Federale Raad voor de psychotherapie.

§ 3. Om een specifieke opleiding psychotherapie te kunnen beginnen, is de kandidaat-psychotherapeut vooraf minstens houder van een diploma van de eerste cyclus van het hoger onderwijs op het gebied van de gezondheidszorgberoepen, de psychologie, de pedagogische wetenschappen of de sociale wetenschappen zoals bedoeld in § 1, 1°, en opgeleid in de in § 1, 2°, bedoelde basisbegrippen van de psychologie.

§ 4. De Koning bepaalt, na advies van de Federale Raad voor de psychotherapie, het aantal uren dat betrekking heeft op de specifieke opleiding in de psychotherapie die ten minste 500 uren theoretische opleiding omvat en een stage van minimum 1 600 uren klinische praktijk onder toezicht in een van de erkende psychotherapeutische oriëntaties.

Art. 39.

§ 1. Alleen de daartoe gemachtigde opleidingsinstellingen zijn bevoegd om de in artikel 38 bedoelde specifieke opleiding psychotherapie te verstrekken.

§ 2. De Koning legt, na advies van de Federale Raad voor de psychotherapie, de voorwaarden vast voor het verkrijgen, behouden en intrekken van de machtiging voor de specifieke opleiding psychotherapie.

§ 3. Onder die voorwaarden legt de Koning met name de minimumcriteria vast waaraan de specifieke opleidingen psychotherapie moeten voldoen met betrekking tot :

- 1° de onderwezen vakken;
- 2° het aantal uren van de verschillende opleidingen;
- 3° het toezicht op de klinische praktijk.

Art. 40.

De machtiging om de specifieke opleiding psychotherapie te verstrekken wordt verleend na advies van de Federale Raad voor de psychotherapie.

De Koning legt de procedure vast voor het verkrijgen, behouden en intrekken van de machtiging om de specifieke opleiding psychotherapie te verstrekken.

Afdeling 2. - Federale Raad voor de psychotherapie

Art. 41.

§ 1. Er wordt een Federale Raad voor de psychotherapie opgericht.

§ 2. Naast de in deze wet bedoelde adviezen, heeft de Federale Raad voor de psychotherapie de opdracht om de voor de Volksgezondheid bevoegde minister, op diens verzoek of op eigen initiatief, advies te verstrekken over alle aangelegenheden in verband met de uitoefening van de psychotherapie. De Federale Raad voor de psychotherapie kan de Gemeenschapsregeringen, op hun verzoek, advies geven over elke aangelegenheid met betrekking tot de opleiding van de psychotherapeuten.

§ 3. De Federale Raad voor de psychotherapie is samengesteld als volgt :

- 1° voor elk referentiekader, zoals bedoeld in artikel 35, § 3, zes leden, waaronder drie Nederlandstaligen en drie Franstaligen die gemachtigd zijn om de psychotherapie uit te oefenen overeenkomstig artikel 34, eerste lid, en de psychotherapie daadwerkelijk uit te oefenen, voorgedragen op een lijst van dubbeltallen door de representatieve beroepsverenigingen;
- 2° voor elk referentiekader, zoals bedoeld in artikel 35, § 3, twee leden, waaronder een Nederlandstalige en een Franstalige die gemachtigd zijn om de psychotherapie uit te oefenen overeenkomstig artikel 34, eerste lid, de psychotherapie daadwerkelijk in het bedoelde kader uit te oefenen en sinds ten minste vijf jaar met een academische functie ter zake zijn bekleed, door de universiteiten voorgedragen op een lijst van dubbeltallen na overleg met de betrokken beroepsvereniging;
- 3° twee artsen, waaronder een Nederlandstalige en een Franstalige, houders van de bijzondere beroepstitel van geneesheer-specialist in de psychiatrie zoals door de Koning bepaald en die door hun beroepsvereniging zijn aangewezen.

De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de criteria vastleggen opdat een vereniging als representatief zoals in de zin van het eerste lid, 1°, kan worden aangewezen.

§ 4. De leden van de Raad worden door de Koning benoemd voor een hernieuwbare periode van zes jaar. De Raad verkiest onder zijn leden een voorzitter en een ondervoorzitter.

Aan elk werkend lid van de Raad wordt een plaatsvervanger toegevoegd die aan dezelfde voorwaarden voldoet.

§ 5. De Koning regelt de organisatie en de werking van de Raad.

De Raad kan enkel geldig beraadslagen en beslissen wanneer ten minste de helft van de werkende leden aanwezig zijn of door hun plaatsvervanger vertegenwoordigd zijn.

De beslissingen van de Raad worden genomen bij gewone meerderheid van de aanwezige leden. Bij staking van stemmen is de stem van de voorzitter doorslaggevend.

§ 6. De leden van de Raad zijn, overeenkomstig artikel 34, eerste lid, als psychotherapeut gemachtigd, uiterlijk een jaar na de inwerkingtreding van het koninklijk besluit dat de voorwaarden en nadere regels voor de bevoegdverklaring bepaalt.

Afdeling 3. - Rechten en plichten van de psychotherapeut

Art. 42.

Niemand mag de psychotherapie uitoefenen tenzij hij zijn opleidingsbewijs heeft laten viseren.

De krachtens deze wet gemachtigde psychotherapeuten die overigens over een titel als bedoeld in de artikelen 2, 3, 21bis, 21quater, 21quatervicies, 21quinqviesvicies en 22 van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen beschikken, zijn onderworpen aan de bepalingen van dat koninklijk besluit wat het visum betreft.

De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, een of meer bepalingen van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen van toepassing verklaren op de krachtens deze wet gemachtigde psychotherapeuten, die bovendien niet over een in de artikelen 2, 3, 21bis, 21quater, 21quatervicies, 21quinqviesvicies en 22 van dat besluit bedoelde titel beschikken. Bij ontstentenis van een dergelijke toepassing van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, legt de Koning de procedure en de voorwaarden vast voor het toekennen, behouden, intrekken of beperken van het visum.

Art. 43.

Artikel 35quaterdecies van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen is van toepassing op de krachtens deze wet gemachtigde psychotherapeuten.

Art. 44.

De krachtens deze wet gemachtigde psychotherapeuten die bovendien over een in de artikelen 2, 3, 21bis, 21quater, 21quatervicies, 21quinqviesvicies en 22 van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen bedoelde titel beschikken, kunnen de titel van psychotherapeut toevoegen aan de titel betreffende een gezondheidsberoep waarover zij beschikken.

De krachtens deze wet gemachtigde psychotherapeuten kunnen de psychotherapeutische oriëntatie waarin zij werden opgeleid aan hun titel van psychotherapeut toevoegen.

Art. 45.

Elke psychotherapeut houdt voor ieder van zijn patiënten een dossier bij.

Elke psychotherapeut neemt alle voorzorgen om te vermijden dat zijn patiënt van een medische behandeling zou worden verstoken.

Elke psychotherapeut heeft de verantwoordelijkheid om zijn patiënt naar een andere ter zake bevoegde beoefenaar van een gezondheidszorgberoep door te verwijzen wanneer het gezondheidsprobleem waarvoor een ingreep is vereist, de grenzen van het eigen competentiegebied overschrijdt.

Met de instemming van de patiënt of van de persoon die wettelijk gemachtigd is om in diens naam in te stemmen en onverminderd artikel 458 van het Strafwetboek, houdt de psychotherapeut die geen houder is van een artsdiploma de door de patiënt aangewezen referentiearts op de hoogte van de evolutie van de gezondheid van zijn patiënt.

Art. 46.

De Koning legt, na advies van de Federale Raad voor de psychotherapie, de beroepsethische voorschriften vast die voor de krachtens deze wet gemachtigde psychotherapeuten gelden.

Deze beroepsethische voorschriften regelen, ter aanvulling op deze wet, met name de relaties tussen de psychotherapeuten, de relaties tussen de psychotherapeuten en de gezondheidszorgberoepsbeoefenaars, de relaties tussen de psychotherapeuten en de patiënten, en de verplichtingen van de psychotherapeuten ten aanzien van de gemeenschap.

De Koning kan de nadere regels voor het toezicht op de naleving van de beroepsethische regels door de gemachtigde psychotherapeuten en het toepasselijke tuchtstelsel vastleggen.

Afdeling 4. - Wijziging van de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt

Art. 47.

In artikel 2, 3°, van de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt worden de woorden "alsmede de beroepsbeoefenaar van een niet-conventionele praktijk bedoeld in de wet van 29 april 1999 betreffende de niet-conventionele praktijken inzake de geneeskunde, de artsenijsbereidkunde, de kinesitherapie, de verpleegkunde en de paramedische beroepen" vervangen door de woorden "de beroepsbeoefenaar van een niet-conventionele praktijk, zoals bedoeld in de wet van 29 april 1999 betreffende de niet-conventionele praktijken inzake de geneeskunde, de artsenijsbereidkunde, de kinesitherapie, de verpleegkunde en de paramedische beroepen en de psychotherapeut, zoals bedoeld in de wet van ... tot regeling van de geestelijke gezondheidszorgberoepen en tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen".

Afdeling 5. - Strafbepalingen

Art. 48.

§ 1. Onverminderd de toepassing van de door de Strafwetboek gestelde straffen, wordt gestraft met een gevangenisstraf van acht dagen tot drie maanden en een geldboete van zesentwintig tot tweeduizend euro of met een van deze straffen alleen :

- 1° eenieder die gebruikelijk, zonder over de in artikel 34 bedoelde machtiging te beschikken, een of meer handelingen verricht die onder de psychotherapie vallen;
- 2° eenieder die op een of ander wijze een niet-gemachtigde persoon bijstaat of helpt opdat laatstgenoemde de psychotherapie zou kunnen uitoefenen.

§ 2. Onverminderd de door het Strafwetboek gestelde straffen, wordt gestraft met een geldboete van tweehonderd euro tot duizend euro :

- 1° eenieder persoon die zich, zonder daartoe overeenkomstig artikel 34, eerste lid, gemachtigd te zijn, in het openbaar de titel van psychotherapeut toe-eigent;
- 2° hij die, in overtreding van artikel 34, eerste lid, de titel van psychotherapeut toekent aan een persoon die hij tewerkstelt en die daarop geen aanspraak kan maken.

In het in het eerste lid, 2°, bedoelde geval is de werkgever of de lastgever burgerlijk aansprakelijk voor de geldboeten opgelegd ten laste van zijn aangestelde of lastnemer wegens de bij de uitvoering van hun contract gepleegde overtreding.

Afdeling 6. - Overgangsbepalingen en verworven rechten

Art. 49.

De Koning bepaalt, na advies van de Federale Raad voor de psychotherapie, de procedure waarmee de personen die op de datum waarop deze wet wordt bekendgemaakt een praktijk psychotherapie bewijzen, hun opleiding en hun vroegere ervaring kunnen doen gelden om de titel van psychotherapeut te kunnen voeren.

In de tussentijd van de inwerkingtreding van deze procedure, zijn de beoefenaars die op de datum waarop deze wet wordt bekendgemaakt een voldoende psychotherapeutische praktijk en een voldoende opleiding ter zake kunnen bewijzen gemachtigd om de psychotherapeutische praktijk te blijven uitoefenen.

HOOFDSTUK 4. - Raad voor de geestelijke gezondheid

Art. 50.

§ 1. Er wordt een Raad voor de geestelijke gezondheid opgericht.

§ 2. De Raad voor de geestelijke gezondheid is samengesteld uit acht leden van de Federale Raad voor de klinische psychologie en de klinische orthopedagogiek, acht leden van de Federale Raad voor de psychotherapie en de vier leden-psychiaters van de twee voornoemde raden.

§ 3. De Raad voor de geestelijke gezondheid heeft als opdracht om de voor de Volksgezondheid bevoegde minister, op diens verzoek of op eigen initiatief, advies te verstrekken over transversale op de klinische psychologie, de klinische orthopedagogiek en de psychotherapie betrekking hebbende aangelegenheden en over de relatie tussen deze vakgebieden en de andere gezondheidszorgberoepsbeoefenaar.

§ 4. De Koning regelt de organisatie en werking van die Raad.

De Raad kan enkel geldig beraadslagen en beslissen wanneer ten minste de helft van de werkende leden aanwezig zijn of door hun plaatsvervanger vertegenwoordigd zijn.

§ 5. De beslissingen van de Raad worden genomen bij gewone meerderheid van de aanwezige leden. De adviezen omvatten de minderheidsstandpunten.

HOOFDSTUK 5. - Inwerkingtreding

Art. 51.

Deze wet treedt in werking op 1 september 2016.